

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 19C/100/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6118403410
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslava Hudecová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2019:6118403410.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica v konaní pred sudkyňou JUDr. Miroslavou Hudecovou, v právnej veci žalobkyne: S. Š., rod. A., nar. XX. XX. XXXX, r. č. XXXXXX/XXX, trvale bytom K. XXXX/XX, XXX XX D. D., v konaní zast.: JUDr. Ivan Heger, advokát, so sídlom Na Troskách 3, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 42 002 044, proti žalovanému: X. S. A., rod. A., nar. XX. XX. XXXX, r. č. XXXXXX/XXX, trvale bytom T. XXXX/XX, XXX XX D. D., v konaní zast.: JUDr. Mgr. Lucia Príčovú, advokátka, so sídlom Strážovská 4, 974 11 Banská Bystrica, IČO: 50 601 881, o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva a o vzájomnej žalobe o určenie vlastníckeho práva, takto

rozhodol:

I. Súd vzájomnú žalobu žalovaného zamietá.

II. Súd zrušuje podielové spoluvlastníctvo strán sporu k nehnuteľnostiam, zapísaným na LV č. XXX, v katastrálnom území K., obec K., okres D. D., a to k:

- KKN parcele číslo XXX - záhrada o výmere 737 m²,
- KKN parcele číslo XXX - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 344 m²,
- KKN parcele číslo XXX - záhrada o výmere 244 m²,
- KKN parcele číslo XXX - záhrada o výmere 579 m²,
- KKN parcele číslo XXX - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 15 m²,
- stavbe - rodinný dom so súpisným číslom XXXX, postavený na KKN parcele číslo XXX - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 344 m².

III. Súd vyporiadava podielové spoluvlastníctvo strán sporu k nehnuteľnostiam, zapísaným na LV č. XXX, v katastrálnom území K., obec K., okres D. D., a to k:

- KKN parcele číslo XXX - záhrada o výmere 737 m²,
- KKN parcele číslo XXX - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 344 m²,
- KKN parcele číslo XXX - záhrada o výmere 244 m²,
- KKN parcele číslo XXX - záhrada o výmere 579 m²,
- KKN parcele číslo XXX - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 15 m²,
- stavbe - rodinný dom so súpisným číslom XXXX, postavený na KKN parcele číslo XXX - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 344 m²

tak, že tieto nehnuteľnosti prikazuje do výlučného vlastníctva žalobkyne, t. j. v podiele 1/1.

IV. Žalobkyňa je povinná zaplatiť titulom náhrady za prikázané spoluvlastnícke podiely žalovanému sumu 13 650,00 Eur, a to všetko do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

V. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyňi náhradu trov konania o žalobe v rozsahu 100 % v lehote troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o určení výšky náhrady trov konania žalobkyne.

VI. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyňi náhradu trov konania o vzájomnej žalobe v rozsahu 100 % v lehote troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o určení výšky náhrady trov konania žalobkyne.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa sa žalobou, doručenou súdu dňa 27.12.2018, domáhala, aby súd zrušil podielové spoluvlastníctvo strán sporu k nehnuteľnostiam, špecifikovaným vo výroku II. tohto rozhodnutia, a vyporiadal ho tak, že predmetné nehnuteľnosti prikáže do výlučného vlastníctva žalobkyne za náhradu vo výške 13 650,00 Eur, a zároveň si uplatnila aj nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

2. Žalobkyňa svoju žalobu odôvodnila tým, že so žalovaným a ďalšími súrodencami nadobudli spoluvlastnícke podiely k predmetným nehnuteľnostiam v dedičskom konaní, jedná sa o rodičovský dom s príslušnými pozemkami s tým, že zvyšní súrodenci následne previedli svoje podiely na žalobkyňu, ktorá vlastní v súčasnosti spoluvlastnícke podiely spolu vo výške 3 - iny a žalovaný vlastní spoluvlastnícke podiely spolu vo výške 1 - ina. Žalobkyňa sa o tieto nehnuteľnosti dlhé roky stará a udržiava ich sama, a to na vlastné náklady, posledné tri roky uhrádza úplne sama za nehnuteľnosti aj dane z nehnuteľnosti a poplatky za odvoz komunálneho odpadu.

3. Medzi žalobkyňou a žalovaným došlo k zhoršeniu vzťahov, preto žalobkyňa navrhla žalovanému vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k predmetným nehnuteľnostiam, s navrhovanými spôsobmi vyporiadania však žalovaný nesúhlasil. S poukazom na správanie žalovaného má žalobkyňa za to, že žalovaným proklamovaná citová väzba k rodičovského domu je len účelová, inak by predsa dom nechcel predať.

4. Hodnota spoluvlastníckeho podielu vo výške 1 - ina k predmetným nehnuteľnostiam v sume 13 650,00 Eur bola stanovená znaleckým posudkom č. 369/2018 zo dňa 17. 12. 2018, vypracovaným znalcom X.. Š. N., zapísaným v zozname znalcov, tlmočníkov a prekladateľov, ktorý vedie Ministerstvo spravodlivosti SR pre odbor 37 00 00 Stavebníctvo a odvetvie 37 01 00 Pozemné stavby, 37 09 00 odhad hodnoty nehnuteľností, evidenčné číslo znalca 912652.

5. Ako dôkazy žalobkyňa označila a predložila výpis z LV č. XXX, čestné vyhlásenia O. A. zo dňa 27. 11. 2018, p. K. Ž. zo dňa 27. 11. 2018 a p. V. J. zo dňa 28. 11. 2018, ďalej návrh na vyporiadanie podielového spoluvlastníctva zo dňa 07. 08. 2018, vyjadrenie na návrh na vyporiadanie podielového spoluvlastníctva zo dňa 23. 08. 2018, vyjadrenie na návrh na vyporiadanie podielového spoluvlastníctva - reakcia zo dňa 30. 08. 2018, posledný návrh na vyporiadanie podielového spoluvlastníctva zo dňa 06. 11. 2018, vyjadrenie na posledný návrh na vyporiadanie podielového spoluvlastníctva zo dňa 14. 11. 2018 a znalecký posudok č. 369/2018.

6. Žalovaný prostredníctvom právneho zástupcu vo vyjadrení k žalobe, doručenom súdu dňa 18. 02. 2019, uviedol, že nesúhlasí v plnom rozsahu s podanou žalobou a popiera všetky skutkové tvrdenia zo strany žalobkyne. Žalovaný má citovú väzbu k rodinnému domu, k záhrade, k K.. Jedná sa o rodičovský dom sporových strán, kde sa narodili a spoločne vyrastali. Žalovaný do roku 2012 chodil pravidelne do predmetných nehnuteľností aj spolu s manželkou a o nehnuteľnosti sa staral a aj v danom čase stará. V roku 2013 mal úraz, ktorý mu bránil v riadnom pohybe. Po ukončení liečby v roku 2015 opätovne začal pravidelne navštevovať rodičovský dom spolu s pozemkami, čo vedia potvrdiť aj sporové strany a rodina žalovaného. Do roku 2013 na základe vzájomnej dohody dane za intravilán v K. uhradil žalovaný a dane za cintorín žalobkyňa s tým, že sa následne žalobkyňa so žalovaným vyrovnali. Po úraze žalovaného mu prestali byť doručované výzvy na úhradu dane z nehnuteľností z obecného úradu K., a ani samotná žalobkyňa nežiadala od žalovaného úhradu v zmysle ich spoluvlastníckych podielov k nehnuteľnostiam, hoci tak mohla a podľa názoru žalovaného aj mala urobiť. Tvrdenie žalobkyne, že sa žalovaný o dom a pozemky nestaral nie je pravdivé. Mali dokonca aj vlastný vodovod do kuchyne zo studne, ktorá bola postavená z jeho strany a vykopaná na záhrade. Vzťahy medzi stranami sa postupne zhoršovali a nie sú dobré, o čom svedčia aj čestné prehlásenia zo strany synov žalovaného. V poslednom čase žalovanému bráni v riadnom užívaní nehnuteľností zdravotný stav (rozbité koleno, zima 2018 pád na zľadovatenu zemi a narazená ruka a plece).

7. Podielové spoluvlastníctvo k predmetným nehnuteľnostiam patrilo pôvodne všetkým súrodencom, a to žalobkyňi o veľkosti spoluvlastníckych podielov 1/6, 1/30 a 1/10 k celku, žalovanému o veľkosti

spoluvlastníckych podielov 1/6, 1/30 a 1/20 k celku, sestre O. H. o veľkosti spoluvlastníckych podielov 1/6, 1/30 a 1/20 k celku a bratovi A. A. o veľkosti spoluvlastníckych podielov 1/6 a 1/30 k celku.

8. Dňa 30. 10. 1993 spísal brat A. A. vlastnou rukou potvrdenie, že prevzal od žalovaného preddavok ako výplatu za záhrady a rodinný dom vo výške 3 000,00 Sk a dňa 16. 12. 1993 doplatok vo výške 12 000,00 Sk, kde v danom čase bolo dohodnuté, že žalovaný vyplatil brata a A. A. bol povinný previesť svoje spoluvlastnícke podiely k sporným nehnuteľnostiam žalovanému. Brat v roku 2012 v rozpore s predmetným potvrdením darovacou zmluvou previedol svoje spoluvlastnícke podiely žalobkyni. Žalovaný má preto zato, že žalobkyňa nadobudla spoluvlastnícke podiely v rozpore s dohodou a spísaným právnym úkonom. Peniaze neboli zo strany brata A. A. vrátené a tento následne opomenul svoj záväzok, keď previedol spoluvlastnícke podiely žalobkyni.

9. Dňa 18. 09. 1995 spísala sestra O. H. potvrdenie, že prevzala vyplatenie svojho podielu z rodičovského domu v K. od žalobkyni a od žalovaného rovnakým dielom vo výške 14 730,00 Sk, spolu vo výške 29 460,00 Sk. Dňa 13. 04. 2004 bola spísaná dohoda, že sestra daruje žalobkyni a žalovanému po 1 ci zo svojich podielov k nehnuteľnostiam na LV č. XXX a zároveň žalobkyňa a žalovaný mali sestre darovať svoje podiely k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXX, č. XXX, č. XXXX a č. XXXX (všetko v k. ú. K.). Následne došlo k čiastočnému plneniu tejto dohody, keď dňa 10. 11. 2004 bola uzatvorená darovacia zmluva týkajúca sa spoluvlastníckych podielov k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXXX, ktorých vlastníkom sa stala O. H.. Dňa 27. 04. 2016 bola v rozpore s vyššie uvedenou dohodou uzavretá darovacia zmluva medzi žalobkyňou a O. H. na prevod spoluvlastníckych podielov k nehnuteľnostiam evidovaným na LV č. XXX. Žalovaný podal na Okresný súd Banská Bystrica aj žalobu na určenie neplatnosti darovacej zmluvy, ktorú však súd zamietol rozsudkom zo dňa 12. 10. 2016, č. k. 12C/173/2016 - 64 z dôvodu nepreukázania naliehavého právneho záujmu, keďže by bol stále menšinovým spoluvlastníkom.

10. Žalovaný ďalej vo vyjadrení k žalobe uviedol, že má naliehavý právny záujem na určení vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXX, keďže jeho postavenie sa v spoluvlastníckom vzťahu mení a stáva sa väčšinovým spoluvlastníkom nehnuteľností so spoluvlastníckym podielom 23/40 - tín a žalobkyňa so spoluvlastníckym podielom 17/40 - tín. Naliehavý právny záujem je daný aj v zmysle § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého súd pri vyporiadaní podielového spoluvlastníctva prihliada aj na veľkosť podielov k nehnuteľnosti, účelné využitie veci a aj na správanie podielového spoluvlastníka k ostatným.

11. Žalovaný nerozporuje všeobecnú hodnotu nehnuteľností vo výške 54 600,00 Eur určenú znaleckým posudkom č. 369/2018. Preto žiada súd, aby určil, že žalobkyňa sa stáva podielovou spoluvlastníčkou nehnuteľností, špecifikovaných vo výroku II. tohto rozsudku, s veľkosťou spoluvlastníckeho podielu 17/40 - tín, a žalovaný s veľkosťou spoluvlastníckeho podielu 23/40 - tín, následne podielové spoluvlastníctvo žalobkyne a žalovaného k predmetným nehnuteľnostiam, zapísaným na LV č. XXX v katastrálnom území K., na mene žalobkyne vo výške spoluvlastníckeho podielu 17/40 - tín a na mene žalovaného vo výške spoluvlastníckeho podielu 23/40 - tín zrušil a tieto nehnuteľnosti prikázal do výlučného vlastníctva žalovaného, ktorý bude povinný zaplatiť žalobkyni náhradu za všetky jej spoluvlastnícke podiely spolu vo výške 23 205,00 Eur do 90 dní od nadobudnutia právoplatnosti rozsudku. Žalovaný si zároveň uplatnil aj nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

12. Ako dôkazy žalovaný označil a predložil čestné prehlásenia p. K. A. a p. S. A. zo dňa 13. 02. 2019, potvrdenia p. A. O. A. o zaplatení zo dňa 30. 10. 1993 a zo dňa 16. 12. 1993, potvrdenie p. O. H. o zaplatení zo dňa 18. 09. 1995, dohodu zo dňa 13. 04. 2004, darovaciu zmluvu zo dňa 10. 11. 2004, sumarizáciu miestnych poplatkov v roku 2009, príjmový pokladničný doklad zo dňa 05. 06. 2009, sumarizáciu daní v roku 2012, rozhodnutie o dani z nehnuteľností na rok 2012 zo dňa 15. 05. 2012, rozhodnutie o vyrúbení miestneho poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady zo dňa 15. 05. 2012 a oznámenie o vzniknutej škode. Zároveň ako dôkaz navrhol vykonať aj výsluch strán sporu a výsluch svedkov p. A. A. a p. O. H..

13. Reagujúc na vyjadrenie žalovaného k žalobe žalobkyňa v replike uviedla, že žalovaný vo svojom podaní nerozporuje narušené vzťahy so žalobkyňou a súhlasí aj s hodnotou nehnuteľností určenej znaleckým posudkom. Žalovaný vo svojom vyjadrení uvádza, že zhoršené vzťahy ho prinútili uvažovať nad vyporiadaním podielového spoluvlastníctva, a že k prejednávanej nehnuteľnostiam má citovú

väzbu, žalobkyňa má však za to, že zo strany žalovaného ide o zavádzanie, o čom svedčí aj skutočnosť, že to bola práve žalobkyňa, ktorá sa dlhodobo snaží vzniknutú situáciu riešiť a niekoľkokrát písomne kontaktovala žalovaného, avšak tento nikdy s návrhmi žalobkyne nesúhlasil a prišiel vždy s inými návrhmi vyporiadania, resp. ustúpil aj od svojho návrhu, keď žalobkyňa na tento pristúpila (vyporiadanie všetkých nehnuteľností v k.ú. K.). O jeho citovej väzbe svedčí aj jeho vôľa predat' nehnuteľnosti cudzej osobe, čo žalobkyňa pre svoju citovú väzbu odmietla. Na margo čestných vyhlásení detí žalovaného žalobkyňa uviedla, že tieto obsahujú neautentické, neoverené tvrdenia a sú tendenčné. Žalobkyni nie je známe, čo má oznámenie o vzniknutej škode preukazovať, keďže škoda mala vzniknúť na stromoch, ktoré sa na prejednávanych nehnuteľnostiach nenachádzajú. Žalobkyňa tiež poukázala na to, že žalovaný sa o prejednávané nehnuteľnosti nestará minimálne už od roku 2012. Ak by sa skutočne zaujímal o stav predmetných nehnuteľností, neunikla by mu potreba oplotenia nehnuteľností, ktoré žalobkyňa nechala na vlastné náklady zrealizovať, o čom bol žalovaný informovaný, napriek tomu žiadnym spôsobom neprispel.

14. Podľa názoru žalovaného je napriek zápisu v katastri väčšinovým spoluvlastníkom nehnuteľností, čo sa snaží preukázať predloženými listinami. Uvedenými tvrdeniami žalovaného sa zaoberal už Okresný súd Banská Bystrica (sp. zn. 12C/173/2016) a Krajský súd Banská Bystrica ako súd odvolací (sp. zn. 17Co/64/2017). Pokiaľ žalovaný tvrdí, že k zamietnutiu jeho žaloby v danom konaní došlo z dôvodu nepreukázania naliehavého právneho záujmu, treba doplniť, že v odvolacom konaní Krajský súd Banská Bystrica priamo v bode 13. odôvodnenia rozsudku uviedol, že „Názor žalobcu, že dohoda, ktorá bola medzi sporovými stranami uzatvorená v roku 2004 (t. j. tá istá dohoda, ktorú žalovaný predkladá aj v tomto konaní - pozn. žalobkyne), je platná a účinná, je tiež nesprávny.“ Uvedené Krajský súd odôvodňuje absenciou obligatórnych náležitostí zmluvy - určenia doby, do ktorej sa má definitívna zmluva uzavrieť. Súd pritom predmetnú dohodu vyhodnotil ako zmluvu o budúcej zmluve, nie ako riadnu darovaciu zmluvu. Definitívna budúca zmluva však uzatvorená nebola. Navyše obsahovo by ani nebolo možné hovoriť o darovaní, nakoľko darovanie jednej zo strán malo byť podmienené darovaním strany druhej, a teda chýba základný znak darovacej zmluvy, a to bezodplatnosť. Žalovaný mal možnosť domáhať sa na súde nahradenia prejavu vôle v lehote jeden rok od uzatvorenia dohody. Žalovaný tak v zákonom stanovenej lehote neurobil, a teda ak by zmluva aj bola platná, tak prípadné právo domáhať sa uzatvorenia budúcej zmluvy mu zaniklo. Žalovaný zavádza aj vo veci potvrdení o výplate spolu 15 000,00 Sk v roku 1993. Žalovaný totiž ani v tom čase nemal nadobudnúť celý podiel brata A. A., ale len jednu polovicu. Navyše rovnakú sumu v danom čase uhradila bratovi A. A. aj žalobkyňa. K uzatvoreniu kúpnych zmlúv, či už so žalovaným alebo so žalobkyňou však nikdy nedošlo a žalovaný sa mohol a môže domáhať vydania bezdôvodného obohatenia od brata. Nakoľko nikdy nedošlo k uzatvoreniu žiadnej zmluvy, ktorá by bola spôsobilá, aby na jej základe došlo k prevodu vlastníckeho práva na žalovaného, nie je žalobkyni zrejmé, na základe akého právneho titulu by mal byť žalovaný väčšinovým spoluvlastníkom prejednávaných nehnuteľností. Navyše má za to, že súd v tomto konaní o vyporiadanie podielového spoluvlastníctva už ani nie je oprávnený opätovne posudzovať predmetnú dohodu z roku 2004, nakoľko táto už bola raz súdom posúdená. Zároveň žalobkyňa poukazuje na skutočnosť, že žalovaný výšku podielov zapísaných v katastri nehnuteľností pri mimosúdnych jednaniach o vyporiadaní spoluvlastníctva nikdy a žiadnym spôsobom nespochyboval. Skutočnosť, že k tomu pristúpil v rámci tohto konania považuje za snahu žalovaného účelovo predlžovať spor. V tejto súvislosti žalobkyňa poukázala aj na § 47 Občianskeho zákonníka. Žalobkyňa záverom uviedla, že žiada Okresný súd Banská Bystrica, aby rozhodol v zmysle podanej žaloby. Žalobkyňa následne zaslala súdu čestné prehlásenie p. S. V. za účelom vyvrátenia nepravdivých a ničím nepodložených tvrdení žalovaného a jeho detí.

15. Žalovaný v duplike, doručenej súdu dňa 25. 04. 2019 uviedol, že sa plnom rozsahu pridriava svojho doterajšieho vyjadrenia ako aj všetkých uvedených dôkazných prostriedkov a žiada Okresný súd Banská Bystrica, aby rozhodol v zmysle jeho návrhu. Na margo tvrdení žalobkyne uvádza, že žalobkyňa vždy chcela vyporiadať len rodinný dom s pozemkami, zapísanými na liste vlastníctva č. XXX, žalovaný však požadoval vyporiadanie celého dedičstva v katastrálnom území K. s tým, že vždy navrhol nejakú alternatívu riešenia tohto stavu. O prevode spoluvlastníckych podielov k dotknutým nehnuteľnostiam zo strany sestry O. H. v prospech žalobkyne sa dozvedel v roku 2016, kedy podával aj žalobu o určenie neplatnosti darovacej zmluvy zo dňa 27. 04. 2016. Dovtedy nemal vedomosť o tom, že by došlo k porušeniu dohôd medzi stranami, prípadne k nejakému uzavretiu zmlúv medzi súrodencami a žalobkyňou. Čo sa týka čestných prehlásení svojich synov, tak p. K. A. disponuje informáciami prevažne sprostredkované, ale p. S. A. bol svedkom mnohých slovných útokov zo strany manžela žalobkyne.

16. Súd vo veci samej nariadil pojednávanie. V rámci prednesu na pojednávaní, konanom dňa 27. 06. 2019, právny zástupca žalobkyne zotrval na svojich doterajších písomných podaniach. Poukázal na to, že žalovaný nerozporoval ani narušené vzťahy medzi stranami sporu, ani hodnotu nehnuteľností určenú znaleckým posudkom, predloženým do konania. Čo sa týka účelného využitia nehnuteľností, vzhľadom na náročné vzťahy, je využitie do značnej miery obmedzené. Právny zástupca žalobkyne predložil krátkou cestou na pojednávaní do súdneho spisu fotografie nehnuteľností, nafotené v roku 2018, s tým, že z týchto fotografií vyplýva, že časť nehnuteľností užívaných zo strany žalobkyne je udržiavaná na rozdiel od časti nehnuteľností užíwanej zo strany žalovaného. Z uvedeného dôvodu sa žalobkyňa musí starať aj o tú časť nehnuteľností, ktorú podľa dohody mal užívať žalovaný. Aj žalobkyňa mala zdravotné problémy, prekonala operáciu chrbtice, aj kolena, preto tvrdenie žalovaného, že sa o nehnuteľnosti nestaral zo zdravotných dôvodov, neobstoí. Reálne rozdelenie nehnuteľností je ťažko uskutočniteľné, nehnuteľnosti sa nachádzajú v miernom brehu, kde k nim je síce prístup aj z druhej ulice, ale bol by to prístup veľmi problematický, a to aj vzhľadom na vek sporových strán. Tiež by bolo nutné doriešiť všetky siete. Vo vzťahu k vzájomnej žalobe žalovaného poukázal na rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica č. k. 17Co/64/2017-73 zo dňa 15. 03. 2018, ktorý taktiež predložil krátkou cestou na pojednávaní do súdneho spisu.

17. Právny zástupca žalovaného na pojednávaní uviedol, že sa v plnom rozsahu pridržiava svojich písomných podaní. Narušené vzťahy medzi stranami sporu nerozporuje. Po smrti matky sa spoločne starali o nehnuteľnosti, od roku 2011 - 2012 začalo medzi nimi dochádzať k nezhodám. Nie je pravda, že žalovaný ako prvý žiadal vyporiadať spoluvlastníctvo k nehnuteľnostiam ich odpredajom tretej osobe, ale vo výzve od S.. D. z roku 2011 žalobkyňa prvýkrát navrhla žalovanému vyporiadať spoluvlastníckych podielov buď odpredajom svojich spoluvlastníckych podielov tretej osobe alebo súdnou žalobou. Zdravotný stav žalovaného mu momentálne nedovoľuje starať sa o tieto nehnuteľnosti, žalovaný chodí o barle, ktorá mu sťažuje prístup. Tiež aj vzťahy medzi stranami sporu sú už tak narušené, že návšteva týchto nehnuteľností nerobí žalovanému dobre. Je pravdou, že k nehnuteľnosti sú dva prístupy s tým, že z jednej strany je prístup sťažený, ale je tam asfaltová cesta a chodník. Znalecký posudok zodpovedá reálnemu stavu nehnuteľností.

18. Súd na pojednávaní vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v spise, pričom z predložených listinných dokladov, ako aj z obsahu celého spisového materiálu, z prednesov právnych zástupcov strán sporu a z vylúchu strán sporu zistil nasledovný skutkový stav veci.

19. Z výpisu z LV č. XXX pre katastrálne územie K. vyplýva, že ako podieloví spoluvlastníci nehnuteľností, zapísaných na LV č. XXX, v katastrálnom území K., obec K., okres D. D., a to CKN parcely číslo XXX - záhrada o výmere 737 m², CKN parcely číslo XXX - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 344 m², CKN parcely číslo XXX - záhrada o výmere 244 m², CKN parcely číslo XXX - záhrada o výmere 579 m², CKN parcely číslo XXX - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 15 m² a stavby - rodinný dom so súpisným číslom XXXX, postavenej na CKN parcele číslo XXX - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 344 m², sú vedení: žalobkyňa, ktorá je podielovou spoluvlastníčkou o veľkosti spoluvlastníckeho podielu 3 z celku ($1/6 + 1/30 + 11/20$), a žalovaný, ktorý je podielovým spoluvlastníkom o veľkosti spoluvlastníckeho podielu 1 z celku ($1/6 + 1/30 + 1/20$).

20. Podľa znaleckého posudku č. 369/2018, predloženého žalobkyňou, ktorý vypracoval X.. Š. N., znalec z odboru stavebníctvo, odvetvie odhad hodnoty nehnuteľností, bola všeobecná hodnota predmetných nehnuteľností, vrátane príslušenstva a vonkajších úprav, stanovená metódou polohovej diferenciácie na sumu 54 600,00 Eur s tým, že použitá metóda je v danom prípade najobjektívnejšia, nakoľko použitie kombinovanej metódy nebolo možné vzhľadom k tomu, že ide o nehnuteľnosť bez primeraného výnosu z nájmu a pre použitie porovnávacej metódy nebol v danej lokalite dostatok vstupných údajov o porovnateľných prevodoch.

21. Z písomnej komunikácie medzi žalobkyňou a žalovaným, a to z návrhu žalobkyne na vyporiadať podielového spoluvlastníctva zo dňa 07. 08. 2018, z vyjadrenia žalovaného na návrh na vyporiadať podielového spoluvlastníctva zo dňa 23. 08. 2018, z vyjadrenia žalobkyne na návrh žalovaného na vyporiadať podielového spoluvlastníctva - reakcia zo dňa 30. 08. 2018, z posledného návrhu žalobkyne na vyporiadať podielového spoluvlastníctva zo dňa 06. 11. 2018 a vyjadrenia žalovaného na posledný návrh na vyporiadať podielového spoluvlastníctva zo dňa 14. 11. 2018, vyplýva, že žalobkyňa bezúspešne iniciovala zrušenie a vyporiadať podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam, ktoré

sú predmetom tohto konania s tým, že prioritne mala záujem stať sa ich výlučnou vlastníčkou a žalovanému na vyrovnanie jeho podielu vyplatiť finančnú čiastku stanovenú dohodou strán sporu, resp. znaleckým posudkom, avšak nevylúčila ani iné alternatívy, ako napr. vyčlenenie pozemku, ktorý nie je zastavaný domom do užívania žalovanému. Žalovaný s návrhmi žalobkyne nesúhlasil s tým, že ako prvú alternatívu navrhoval dotknuté nehnuteľnosti predať tretej osobe, rozdeliť si výplatu finančnej čiastky podľa spoluvlastníckych podielov a zároveň vyporiadať spoluvlastnícke podiely k ostatným nehnuteľnostiam v k. ú. K.. Žalobkyňa v reakcii na protinávrh žalovaného výslovne uviedla, že nemá záujem predať nehnuteľnosti tretej osobe, pretože ich sama osobne užíva, obhospodaruje ich, trávi tam svoj voľný čas a uhrádza výdavky spojené s tými nehnuteľnosťami (č. I. 11 súdneho spisu). Z vyjadrenia žalovaného na posledný návrh na vyporiadanie podielového spoluvlastníctva zo dňa 14. 11. 2018 vyplýva, že žalovaný sa rozhodol svoje spoluvlastnícke podiely k nehnuteľnostiam v k. ú. ponechať.

22. P. O. A., ktorá dlhodobo žije v susedstve dotknutých nehnuteľností, čestným vyhlásením zo dňa 27. 11. 2018, p. K. Ž. čestným vyhlásením zo dňa 27. 11. 2018 a p. V. J., bývajúcí v susedstve dotknutých nehnuteľností, čestným vyhlásením zo dňa 28. 11. 2018 čestne prehlásili, že žalobkyňa je dlhé roky jedinou osobou, ktorá sa stará o tieto nehnuteľnosti.

23. Synovia žalovaného, a to p. K. A. a p. S. A., v čestných prehláseniach zo dňa 13. 02. 2019 (č. I. 112, 113 spisu) čestne prehlásili, že vzťahy medzi žalovaným a žalobkyňou nie sú dobré a že sa nedá hovoriť o citovej väzbe zo strany žalobkyne k sporným nehnuteľnostiam, a to aj z dôvodov, ktoré vedia potvrdiť aj niektorí susedia. Jedná sa o také skutky zo strany žalobkyne a jej rodiny ako napr. postriekanie úrody pred včelínom a v záhrade pred domom a stromov v záhrade neznámou látkou s tým, že úroda zhnila a stromy vyschli, stromy žalobkyne však boli v poriadku, neustále slovné útoky manžela žalobkyne na žalovaného, vzaté veci z povaly, ktoré im patrili. Tiež boli vystriekané aj včely a tieto umreli, bol opakovane poškodený zámok na dverách a aj iné časti majetku, ktoré užívajú. Okrem iného ich otec bol s ostatnými súrodencami dohodnutý na inom rozdelení domu a pozemkov, na základe čoho s nimi spísal potvrdenie a dohodu, ktoré priložil v konaní pred súdom.

24. Podľa potvrdenia zo dňa 30. 10. 1993 p. A. A. ako predávajúci potvrdil, že prevzal 3 000,00 Sk ako preddavok výplaty za záhrady a dom, ktorých bol spolumajiteľom s jeho súrodencami s tým, že ako kupujúci je v predmetnom potvrdení označený žalovaný.

25. Podľa potvrdenia zo dňa 16. 12. 1993 p. A. A. ako predávajúci potvrdil, že prevzal 12 000,00 Sk ako doplatok výplaty za záhrady a dom, ktorých bol spolumajiteľom s jeho súrodencami s tým, že ako kupujúci je v predmetnom potvrdení označený žalovaný.

26. Podľa potvrdenia zo dňa 18. 09. 1995 p. O. H. potvrdila, že prevzala vyplatenie jej podielu z rodičovského domu v K., V. Č.. XXX od svojich súrodencov, p. S. Š. (žalobkyňa), a X. S. A. (žalovaný) rovnakým dielom po 14 730,00 Sk, spolu 29 460,00 Sk s tým, že uvedená suma vychádza zo znaleckého posudku súdneho znalca zo dňa 24. 01. 1995.

27. V dohode zo dňa 13. 04. 2004, vlastnoručne podpísanej zo strany p. O. H., žalobkyne a žalovaného aj s ich úradne overenými podpismi, p. O. H. prehlásila, že daruje žalobkyňi a žalovanému, každému jednu polovicu svojich podielov, a to z listu vlastníctva č. XXX, k. ú. K., parcela KN č. XXX záhrada o výmere 737 m², parcela KN č. XXX zastavané plochy o výmere 344 m², parcela záhrada parcela KN č. XXX záhrada o výmere 244 m², parcela KN č. XXX záhrada o výmere 579 m² a parcela KN č. XXX zastavaná plocha o výmere 15 m², a to po vzájomnej dohode, že žalobkyňa a žalovaný jej darujú, každý svoje podiely, ktorými sú spoluvlastníkmi na liste vlastníctva č. XXX k. ú. K., parcela KN č. XXX/X záhrada o výmere 146 m², parcela KN č. XXX záhrada o výmere 302 m², na liste vlastníctva č. XXX k. ú. K. parcela KN č. XXX záhrada o výmere 276 m², na liste vlastníctva č. XXXX k. ú. K. parcela KN č. XXX orná pôda o výmere 1 515 m² a na liste vlastníctva č. XXXX parcela KN č. XXX/X/X záhrada o výmere 168 m², parcela KN č. XXX/X/X záhrada o výmere 168 m² a parcela KN č. XXX/X/X záhrada 168 m², s tým, že uvedenú dohodu podpísali ako súrodenci po vzájomnej dohode, v dobrej vôli a bez nátlaku.

28. Z darovacej zmluvy zo dňa 10. 11. 2004, V 4236/2004, je zrejmé, že žalobkyňa, žalovaný a p. A. A. ako darovia darovali obdarovanej p. O. H. svoje spoluvlastnícke podiely k EKN parcele č. XXX - orná pôda o výmere 1 515 m², zapísanej na liste vlastníctva č. XXXX k. ú. K..

29. Na sumarizácii miestnych poplatkov r. 2009 a r. 2012 je ako daňovník označený žalovaný s tým, že platby tu uvedené treba zaplatiť najneskôr do 15 dní od nadobudnutia právoplatnosti platobných výmerov alebo tak ako je uvedené v platobnom výmere. Z príjmového pokladničného dokladu zo dňa 05. 06. 2009 vyplýva, že obec K. prijala od žalovaného sumu 42,78 Eur (t.j. dane a miestne poplatky za rok 2009). Rozhodnutím obce K. č. 011177/2012 bola vyrúbená žalovanému ako zástupcovi určenému dohodou spoluvlastníkov daň z nehnuteľností na rok 2012 spolu v sume 29,43 Eur a rozhodnutím obce K. č. 091177/2012 bol vyrúbený žalovanému miestny poplatok za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v sume 15,04 Eur na obdobie od 01. 01. 2012 do 31. 12. 2012.

30. Z oznámenia žalovaného vyplýva, že žalovaný dňa 13. 09. 2004 obci K. písomne oznámil, že dňa 06. 09. 2004 zistil, že ovocné stromy na parcele v A. sú viditeľne poškodené. V konaní však nebolo sporné, že uvedené stromy sa nenachádzajú na nehnuteľnostiach, ktoré sú predmetom tohto konania.

31. Čestným prehlásením zo dňa 19. 03. 2019 p. S. V. prehlásila, že včely, ktoré sa nachádzali na pozemku ich bývalých susedov boli odstránené po ich upozornení, že ich obmedzujú, a to samotným žalovaným.

32. Z výzvy zo dňa 19. 07. 2011, spísanej v mene žalobkyne, S.. N. D., advokátom, vyplýva, že žalobkyňa navrhla žalovanému zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, a to s poukazom na to, že nehnuteľnosti nie je možné reálne rozdeliť, že zo strany žalovaného ide v poslednej dobe len o sporadické užívanie, pričom žalovaný sa o nehnuteľnosti nestará ako riadny hospodár a absolútne odmieta spolufinancovanie ich údržby, a že dochádza medzi nimi k neustálym nezhodám s tým, že žalobkyňa žalovanému navrhla, že spoluvlastnícke podiely od žalovaného odkúpi za dohodnutú kúpnu cenu, resp. cenu určenú súdnym znalcom. Žalobkyňa zároveň žalovaného upozornila, že v prípade ak nebude v lehote 30 dní písomne reagovať, má právnu možnosť odpredať spoluvlastnícke podiely tretej osobe, resp. sa súdnou žalobou podľa § 142 Občianskeho zákonníka domáhať vyporiadania podielového spoluvlastníctva.

33. Žalobkyňa po zákonom poučení v rámci výsluchu uviedla, že žalovaný vedel o tom, že dala robiť oplotenie, pretože mu to dávala podpísať, neprišiel sa ani raz spýtať, že koľko to stálo. Takisto vie, že každý rok tam platia daň aj smeti, ona nemala dôvod chodiť za ním. Ani ona už nevládze, na kosenie záhrady musí osloviť niekoho v dedine, ktorému za to musí aj zaplatiť. Dá pokosiť celú záhradu, teda aj tú časť, ktorú mal podľa dohody užívať žalovaný, inak by sa hanbila v celej dedine. Je to dom pre jednu rodinu, a prerábať to môže len jeden s tým, že je tam strašne veľa prerábania. Aj to, čo tam bolo, či kúrenie, či voda, ktorá bola do domu potiahnutá zo studne, žalovaný porušil. Žalobkyňa uviedla, že každý deň chodí do domu aj do záhrady, stará sa o to, obrába to a upratuje. Takisto má operovanú aj chrbticu, aj koleno, má aj svoje roky a je po úrazoch, aj jej manžel má trikrát operovanú chrbticu, ale snažia sa ako vládku. Keď potrebuje, poprosí niekoho, aby im pomohol, ale nikto to dnes neurobí zadarmo. Za domom pozemok nemali oplotený, plot musela dať urobiť, pretože sused chodil po ich pozemku, tiež chová psov, ktorí na ich pozemok behali a poškodzovali omietku na dome. Musela volať aj políciu. Žalovanému dávala podpísať doklad o tom, že ide robiť plot, doklad o tom nemá, ale súhlas sa v rámci stavebného konania dával na obecný úrad, nakoľko sa jednalo o drobnú stavbu a táto musela byť na obecnom úrade ohlásená, bol k tomu potrebný aj projekt. Žalobkyňa na otázku právnej zástupkyne žalovaného uvádza, že výšku nákladov na plot žalovanému neoznámila, pretože v tom čase túto nepoznala, ale žalovaný vedel, že plot bude robiť firma. Čo sa týka poplatkov a daní, chodí platiť na obecný úrad poplatok za cintorín a popritom uhradí všetko. Žalovaný o tomto podľa žalovanej vedel, pretože sa vždy platí rovnako. Nevedela, že žalovaný vyplácal A., ale brat A. jej povedal, že si myslel, že je to „výplatok“ z peňazí po bratovi, ktorému žalobkyňa robila poručníčku, ale tieto peniaze je ochotný žalovanému vrátiť. Takisto aj bratova pätina k nehnuteľnostiam, ktorá mala byť pôvodne jej, keďže sa o neho starala, bola na žiadosť žalovaného rozdelená medzi všetkých. Sestrina čiastka podľa dohody z roku 2004 nebola prevedená ani ňu, ani na brata. Sestra stále figurovala na liste vlastníctva, bola to už premlčaná doba, tak v roku 2016 sestra spoluvlastnícke podiely darovacou zmluvou previedla na ňu, pretože bola medzi nimi dohoda, že žalobkyňa ju doopatrjuje aj s postihnutým synom. Žalovaný o tom vedel. Žalobkyňa ďalej uviedla, že nehnuteľnosti využíva ako záhradku, sadí si tam všetko a v prípade, ak by tam bola voda a kúrenie, tak by tam aj bývali, ale len v prípade, ak ten dom bude celý, pretože tam sú prakticky len dve izby. Žalobkyňa by chcela dať dom do poriadku s tým, že by v ňom potom chcela bývať.

34. Žalovaný po zákonom poučení v rámci výsluchu uviedol, že po smrti rodičov dom so žalobkyňou užívali na polovicu. Dom si s manželkou zariadili. Bol dobudovaný vodovod, ešte aj ich otec na tom pracoval. Sestra studňu nekopala, ani nevedela, aká je hlboká. To je len jeden malý detail, aby sa nepovedalo, že ona sa zúčastňovala na všetkom. Po smrti rodičov tam chodil spolu s manželkou a deťmi, užívali to. Čo bolo potrebné mali alebo to dokúpili, napr. kozub do obývačky, piecku na uhlie do kuchyne. Záhrady boli medzi nimi rozdelené chodníkmi. Svoje čiastky obhospodarovali. Nezhody začali potom, keď švager, V. Š., začal postupne likvidovať stromy. A tiež čo sadili, zeleninu a ovocie, tak tieto postupne v rôznych pásoch žltli a hnili. Bolo jednoznačne vidieť, že tieto plochy sú postrekované. Nemal z toho žiadny úžitok, iba zlosť. Manžel žalobkyne mu tiež postriekal včely, ktoré sa potom podusili. Keď mu zomrela manželka, mal úraz na koleno, nemal sa teda kto starať o záhradku. Teraz tam chodí veľmi sporadicky, lebo sa mu v záhradke neoplatí nič pestovať. To, že sestra platila za kosenie iným, to bol len popri chodníku dvojmetrový pás. Ostatnú záhradu kosiť nedávala, čo vidieť aj na fotografiách č. 1 a č. 3 s tým, že podľa žalovaného ide o aranžované fotografie. O tom, že žalovaná ide uzatvárať so sestrou darovaciu zmluvu v roku 2016 nemal vedomosť. Žalobkyňu ohľadom daní nekontaktoval, keď bol po úraze, neriešil, či dostal nejaký papier alebo nie. Do roku 2012 chodili papiere jemu, a zrazu všetko platila žalobkyňa. Bolo to dohodované, aby sa setra mohla ukázať, že sa o všetko stará. Do tohto konania sa nedomáhal svojich vlastníckych práv vyplývajúcich z dohody s bratom z roku 1993. Sú štyria súrodenci, vždy si pomáhali. Keď brat potreboval peniaze, dal mu 15 000,00 Sk a on mu za to mal dať jeho podiely. Vždy chcel, aby sa všetko dalo do poriadku. Žalobkyňa chcela vysporiadať len intravilán, on chcel, aby sa vysporiadala aj extravilán a predpokladá, že pri konečnom vysporiadaní všetkého sa vezme do úvahy aj to, že vyplatil brata a že sestre H. dal svoj podiel po matke. Žalobkyňa však nemala záujem vysporiadať extravilán. O zámere žalobkyne vybudovať plot vedel, ale nevedel o začiatku stavby. Oznámenie zo stavebného úradu mu neprišlo, ale časť nákladov na plot je žalobkyňi ochotný uhradiť, ak mu ostane podiel v K.. V záhradke po roku 2012 už nič nepestoval z dôvodu, že to, čo mali tam posadené, bolo zničené, do domu však chodil. Veľké opravy nerobil, lebo bol chorý na koleno, robil len udržiavacie práce. Kúrenie bolo v tej polovici domu, ktorú užíval a ešte v zadnej izbe, kotoľ bol však len v jeho kuchyni, to robil on. Kúrenie aj pec dotrhlo, tak to už potom neopravoval, pretože rodičia tam už nebývali. Vodovod bol takisto len v jeho polovici domu, to zorganizoval, aj platil. Vodárnička stále funguje, stačí zapnúť len elektrický prúd.

35. V reakcii na výpoveď žalovaného, žalobkyňa uviedla, že žalovaného poprosila, či by sa nemohli napojiť na vodárničku v pivnici, aby si potiahli do kuchyne vodu. Na základe tohto žalovaný vodu zrušil. Takisto to bolo aj s kúrením. V zadnej izbe, ktorú užívali bol radiátor, aby ho nemohli užívať, tak to kúrenie zlikvidoval. Takisto im odpojil aj elektrinu do ich izby, museli robiť všetko nanovo. Žalovaný uvedené tvrdenie žalobkyne poprel, keď uviedol, že v dome bolo všetko robené ako pre jednu domácnosť. Keď si dom so sestrou rozdelili, nič sa na elektrických rozvodoch nezmenilo a elektrický prúd, ktorý išiel do zadnej izby, šiel z jeho hodín. Tak tú izbu odpojil od svojich hodín v kuchyni.

36. Podľa § 137 písm. a), b), c) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o a) splnení povinnosti, b) nároku na usporiadanie práv a povinností strán, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu, c) určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu.

37. Podľa § 147 ods. 1,3 CSP žalovaný môže uplatniť svoje právo proti žalobcovi vzájomnou žalobou. Na vzájomnú žalobu sa primerane použijú ustanovenia o žalobe.

38. Podľa § 50a ods. 1,2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“) účastníci sa môžu písomne zaviazat', že do dohodnutej doby uzavrujú zmluvu; musia sa však pritom dohodnúť o jej podstatných náležitostiach. Ak do dohodnutej doby nedôjde k uzavretiu zmluvy, možno sa do jedného roka domáhať na súde, aby vyhlásenie vôle bolo nahradené súdnym rozhodnutím. Právo na náhradu škody tým nie je dotknuté.

39. Podľa § 132 ods. 1 Občianskeho zákonníka, vlastníctvo veci možno nadobudnúť kúpnu, darovacou alebo inou zmluvou, dedením, rozhodnutím štátneho orgánu alebo na základe iných skutočností ustanovených zákonom.

40. Podľa § 136 ods. 1,2 Občianskeho zákonníka vec môže byť v spoluvlastníctve viacerých vlastníkov. Spoluvlastníctvo je podielové alebo bezpodielové. Bezpodielové spoluvlastníctvo môže vzniknúť len medzi manželmi.

41. Podľa § 141 ods. 1 Občianskeho zákonníka spoluvlastníci sa môžu dohodnúť o zrušení spoluvlastníctva a o vzájomnom vyporiadaní; ak je predmetom spoluvlastníctva nehnuteľnosť, dohoda musí byť písomná.

42. Podľa § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak nedôjde k dohode, zruší spoluvlastníctvo a vykoná vyporiadanie na návrh niektorého spoluvlastníka súd. Prihliadne pritom na veľkosť podielov a na účelné využitie veci. Ak nie je rozdelenie veci dobre možné, prikáže súd vec za primeranú náhradu jednému alebo viacerým spoluvlastníkom; prihliadne pritom na to, aby sa vec mohla účelne využiť a na násilné správanie podielového spoluvlastníka voči ostatným spoluvlastníkom. Ak vec žiadny zo spoluvlastníkov nechce, súd nariadi jej predaj a výťažok rozdelí podľa podielov.

43. Žalovaný vo svojom vyjadrení k žalobe zo dňa 15. 02. 2019 okrem iného žiadal, aby súd určil, že žalobkyňa sa stáva podielovou spoluvlastníčkou nehnuteľností, špecifikovaných vo výroku II. tohto rozsudku, s veľkosťou spoluvlastníckeho podielu 17/40 - tin, a žalovaný sa stáva podielovým spoluvlastníkom nehnuteľností, špecifikovaných vo výroku II. tohto rozsudku, s veľkosťou spoluvlastníckeho podielu 23/40 - tin. Keďže žalovaný si týmto návrhom uplatnil voči žalobcovi svoj nárok, súd tento návrh posúdil podľa § 147 ods. 1 CSP ako vzájomnú žalobu, ktorou sa súd zaoberal ako prvou vzhľadom k tomu, že rozhodnutie súdu o vzájomnej žalobe žalovaného o určenie vlastníckeho práva by mohlo mať vplyv na rozhodnutie súdu o žalobe žalobkyne na zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva.

44. Účelom určovacej žaloby je viesť istotu do neistých právnych vzťahov, ak k odpovedajúcej náprave nemožno dospieť inak. Predpokladom úspešnosti určovacej žaloby je, že účastníci majú vecnú legitimitáciu a na požadovanom určení majú naliehavý právny záujem s tým, že povinnosť tvrdenia a dôkazná povinnosť zaťažuje v tomto smere žalobcu. Naliehavý právny záujem nie je spravidla daný tam, kde je možné žalovať priamo na splnenie povinnosti podľa § 137 písm. a) CSP. Určovacia žaloba sa výnimočne pripúšťa aj tam, kde je možné žalovať priamo na splnenie povinnosti. V takom prípade naliehavý právny záujem na určovacej žalobe je daný vtedy, ak sa ňou vytvára pevný právny základ pre právny vzťah strán sporu a tým sa predíde prípadným ďalším žalobám na plnenie, resp. ak určovacia žaloba účinnejšie, než iné právne prostriedky, vystihuje obsah a povahu riešeného právneho vzťahu.

45. Ustanovenie § 132 ods. 1 Občianskeho zákonníka demonštratívne vymenúva právne skutočnosti, na základe ktorých možno nadobudnúť vlastníctvo k veci s tým, že vlastníctvo možno nadobúdať originárne (pôvodne) alebo derivátne (odvodene). Podstata originárneho nadobudnutia spočíva v tom, že nadobúdateľ neodvodzuje svoje vlastníctvo od vlastníckeho práva skoršieho vlastníka, ale nadobúda ho nezávisle od neho, prípadne je originárny vlastník prvým vlastníkom veci. Pri derivátnom nadobúdaní odvodzuje vlastník svoje vlastnícke právo od skoršieho vlastníka a nadobúda vlastníctvo len, ak jeho predchodca bol vlastníkom.

46. V posudzovanom prípade žalovaný vzájomnú žalobu o určenie vlastníckeho práva právne opiera o derivátny spôsob nadobudnutia spoluvlastníckych podielov na dotknutých nehnuteľnostiach žalovaným, a to na základe potvrdenia p. A. A. zo dňa 30. 10. 1993 a zo dňa 16. 12. 1993, potvrdenia p. O. H. zo dňa 18. 09. 1995 a na základe dohody zo dňa 13. 04. 2004, ktoré právne úkony podľa žalovaného vyjadrujú vôľu strán a ktoré boli plnené zo strany žalovaného a preto žalobkyňa nadobudla spoluvlastnícke podiely brata ako aj sestry k dotknutým nehnuteľnostiam v rozpore s uvedenými právnymi úkonmi.

47. V tejto súvislosti súd konštatuje, že predmetné potvrdenia p. A. A. a p. O. H. neobsahujú podstatné náležitosti kúpnej, darovacej zmluvy a ani inej scudzovacej zmluvy a ani ich nemožno vyhodnotiť ako zmluvy o budúcej zmluve a preto tieto potvrdenia ako právne tituly nadobudnutia spoluvlastníckych podielov k dotknutým nehnuteľnostiam žalovaným od p. A. A. a od p. O. H. neobstoja. Ako právny titul nadobudnutia spoluvlastníckych podielov, resp. ich časti, k dotknutým nehnuteľnostiam od p. O. H. žalovaným neobstojí ani dohoda zo dňa 13. 04. 2004, uzatvorená medzi p. O. H., žalobkyňou a žalovaným, ktorej platnosť a účinnosť posudzoval Krajský súd Banská Bystrica v konaní vedenom pod sp. zn. 17Co/64/2017. Krajský súd Banská Bystrica v bode 13. rozsudku č. k. 17Co/64/2017 -

73 zo dňa 15. 03. 2018 (ktorým krajský súd potvrdil rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 12C/173/2016 zo dňa 12. 10. 2016 s tým, že predmetný spis súd pripojil k danej veci z dôvodu zisťovania splnenia procesných podmienok) konštatoval, že „názor žalobcu, že dohoda, ktorá bola medzi sporovými stranami uzatvorená v roku 2004, je platná a účinná, je tiež nesprávny. Túto dohodu možno vyhodnotiť ako zmluvu o budúcej zmluve v zmysle § 50a zákona č.40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka... Podľa tohto ustanovenia sa účastníci môžu písomne zaviazat', že do dohodnutej doby uzavrú zmluvu; musia sa však pritom dohodnúť o jej podstatných náležitostiach. Určenie doby, do ktorej sa má definitívna zmluva uzavrieť, je obligatórnou súčasťou zmluvy o budúcej zmluve a tiež predpokladom jej platnosti; k určeniu doby musí dôjsť nepochybným, určitým a zrozumiteľným spôsobom, ktorý sa však nemusí viazať na konkrétny dátum. Podľa § 50a ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak do dohodnutej doby nedôjde k uzavretiu zmluvy, možno sa do jedného roka domáhať na súde, aby vyhlásenie vôle bolo nahradené súdnym rozhodnutím; ak účastník v tejto lehote žalobu nepodá, právo na uzavretie konečnej zmluvy zaniká. V zmysle § 50a Občianskeho zákonníka záväzok uzavrieť budúcu zmluvu zaniká aj vtedy, pokiaľ okolnosti, z ktorých účastníci pri vzniku záväzku vychádzali, sa do tej miery zmenili, že nemožno spravodlivo požadovať, aby sa zmluva uzavrela.“ Ak teda k neuzavretiu budúcej zmluvy došlo v dôsledku porušenia existujúcej povinnosti zo zmluvy o budúcej zmluve, vzniká oprávnenému subjektu (v prípade obojstranne zaväzujúcich zmlúv o budúcej zmluve ktorémukoľvek jej subjektu) právo domáhať sa v lehote do jedného roka od momentu, do ktorého malo k uzavretiu budúcej zmluvy dôjsť, nahradenia vyhlásenia vôle povinnej osoby súdom prostredníctvom žaloby na plnenie (§ 137 písm. a) CSP), a nie právo domáhať sa určenia vlastníckeho práva určovacou žalobou (§ 137 písm. c) CSP). Keďže teda žalovaný má podľa vyššie uvedeného k dispozícii iný spôsob ochrany tvrdeného práva, súd konštatuje, že v danom prípade nie je daný ani naliehavý právny záujem na určovacej žalobe, čo samo o sebe vedie k jej zamietnutiu.

48. V tejto súvislosti ešte súd pre úplnosť veci uvádza, že ak účastník zmluvy o uzavretí budúcej zmluvy prevedie vec, ktorej budúci prevod je obsahom tejto zmluvy, platnou zmluvou na tretiu osobu, práva a povinnosti zo zmluvy o uzavretí budúcej zmluvy zaniknú pre nemožnosť plnenia a medzi účastníkmi zmluvy o uzavretí budúcej zmluvy vznikne zodpovednostný vzťah. Pretože porušenie povinností zo zmluvy o uzavretí budúcej zmluvy má právne dôsledky len pre účastníkov tejto zmluvy, nespôsobuje bez ďalšieho neplatnosť prevodu veci na tretiu osobu (k tomu pozri napr. Rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 10Sžr/175/2011).

49. Je treba tiež ešte povedať, že aj keby strany sporu so svojimi súrodencami uzatvorili scudzovaciu zmluvu (kúpnu, darovaciu zmluvu, a pod.), čo však v danom prípade zo strany žalovaného preukázané nebolo, tak samotná takáto zmluva by predstavovala len právny titul k nadobudnutiu vlastníckeho práva jeho prevodom z prevádzajúceho na nadobúdateľa, sama osebe by ho však ešte nerobila vlastníkom prevádzanej veci. Na dovŕšenie procesu prevodu vlastníckeho práva sa vyžaduje, aby k uzavretiu zmluvy pristúpila ešte ďalšia právna skutočnosť, ktorá predstavuje právny spôsob nadobudnutia vlastníckeho práva s tým, že ak je predmetom prevodu nehnuteľná vec, vlastnícke právo sa nadobúda až vkladom do katastra nehnuteľností podľa zákona o katastri nehnuteľností, ak osobitný zákon neustanovuje inak, čím dochádza k naplneniu vecno-právneho účinku scudzovacej zmluvy. V prípade scudzenia nehnuteľnosti viac subjektom alebo v prípade jej dvojitého alebo viacnásobného prevodu sa stane jej vlastníkom ten, komu ako prvému bol povolený vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností. Ten, kto bol dvojitým scudzením poškodený, má nárok na náhradu vzniknutej mu škody podľa všeobecných ustanovení o zodpovednosti za škodu (k tomu pozri napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 1Cdo 31/2000 / R 87/2001/).

50. S poukazom na vyššie uvedené súd považoval dokazovanie výsluchom svedkov, a to p. A. A. a p. O. H. (t.j. súrodencov strán sporu), ktorí mali byť vypočutí k okolnostiam týkajúcich sa potvrdení o prevzatí častí finančnej sumy za prevod spoluvlastníckych podielov a k dohode z roku 2004, s tým, že právny zástupca žalovaného zároveň vyslovil pochybnosť o ich spôsobilosti vyjadriť sa k súčasným vzťahom medzi žalobkyňou a žalovaným, za nehospodárne a nadbytočné z dôvodu, že na rozhodnutie súdu by takéto dokazovanie nemalo žiadny vplyv. Napokon v konaní medzi stranami sporu ani nebolo sporné, že p. A. A. podpísal potvrdenia zo dňa 30. 10. 1993 a zo dňa 16. 12. 1993, ani to, že prevzal od žalovaného sumu spolu vo výške 15 000,- Sk ako kúpnu cenu za jeho spoluvlastnícke podiely k dotknutým nehnuteľnostiam, tiež nebolo sporné, že p. O. H. takisto podpísala potvrdenie zo dňa 18. 09. 1995 a že od žalovaného rovnako prevzala sumu 14 730,00 Sk ako vyplatenie jej podielu z rodičovského domu v K., a nebolo sporné ani to, že dňa 13. 04. 2004 žalobkyňa, žalovaný a p. O. H. uzatvorili dohodu, v

ktorej p. O. H. prehlásila, že daruje žalobkyni a žalovanému, každému jednu polovicu zo svojich podielov k dotknutým nehnuteľnostiam, keď žalobkyňa zároveň na pojednávaní uviedla, že súrodenci sú ochotní tieto peniaze žalovanému vrátiť. Súd už len pre úplnosť uvádza, že nemusí vykonávať dokazovanie ohľadom skutočností, ktoré medzi účastníkmi nie sú sporné (§ 186 ods. 2 CSP).

51. Z dôvodov uvedených v bodoch 44. až 49. ako aj s poukazom na skutočnosť, že veľkosť spoluvlastníckych podielov strán sporu jednoznačne vyplýva z výpisu z listu vlastníctva č. XXX pre katastrálne územie K. s tým, že žalovaný neunesol dôkazné bremeno vo vzťahu k ním tvrdeným skutočnostiam, teda že uzatvoril so súrodencami také scudzovacie zmluvy, na základe ktorých by sa stal podielovým spoluvlastníkom sporných nehnuteľností v podiele 23/40 - tín, súd vyhodnotil vzájomnú žalobu žalovaného na určenie vlastníckeho práva ako nedôvodnú a preto ju v celom rozsahu zamietol (I. výrok rozsudku).

52. Súd sa následne zaoberal žalobným návrhom na zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva. Podielové spoluvlastníctvo možno zrušiť dohodou spoluvlastníkov alebo rozhodnutím súdu s tým, že zákon vychádzajúc zo zmluvnej voľnosti spoluvlastníckeho vzťahu, preferuje dohodu spoluvlastníkov ako základný a prirodzený spôsob zrušenia spoluvlastníctva. Dohodu o zrušení a vyporiadaní spoluvlastníctva možno uzatvoriť kedykoľvek počas trvania podielového spoluvlastníctva a práva na uzavretie dohody sa nemožno vopred vzdať ani ho nijak obmedziť. Zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva autoritatívnym rozhodnutím súdu prichádza do úvahy v prípade, ak podieloví spoluvlastníci nedosiahnu dohodu o zrušení podielového spoluvlastníctva.

53. Z ustanovenia § 142 Občianskeho zákonníka vyplýva, že súd nemôže rozhodnúť o spôsobe vyporiadania svojvoľne, ale je viazaný nasledovným záväzným poradím. Ako prvý spôsob zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva prichádza do úvahy reálne rozdelenie veci s prihliadnutím na veľkosť podielov a na účelné využitie veci, ktorý spôsob však prichádza do úvahy iba tam, kde predmet spoluvlastníctva je reálne a zároveň aj funkčne deliteľný. Ak rozdelenie predmetu spoluvlastníctva nie je dobre možné, prichádza do úvahy prikázanie veci jednému alebo viacerým spoluvlastníkom za primeranú náhradu, pričom súd je povinný prihliadnuť na účelné využitie veci a na násilné správanie podielového spoluvlastníka voči ostatným spoluvlastníkom. Tretí spôsob zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva, a to nariadenie predaja veci a rozdelenie výťažku, prichádza do úvahy len ak vec žiadny zo spoluvlastníkov nechce.

54. V danom prípade nebolo sporné, že žalobkyňa a žalovaný sú podielovými spoluvlastníkmi dotknutých nehnuteľností, súd mal teda výpisom z listu vlastníctva č. XXX preukázanú vecnú legitimitáciu strán sporu. Keďže medzi stranami sporu nedošlo k dohode o zrušení spoluvlastníctva a o vzájomnom vyporiadaní, avšak vôľa strán sporu zrušiť podielové spoluvlastníctva sporná nebola, musel na návrh žalobkyne o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva rozhodnúť súd. Súd tiež konštatuje, že v danej veci nebola sporná ani všeobecná hodnota dotknutých nehnuteľností, keď žalovaný uviedol, že nerozporuje všeobecnú hodnotu nehnuteľností vo výške 54 600,00 Eur, určenú znaleckým posudkom č. 369/2018. Medzi stranami nebol sporný ani spôsob vyporiadania podielového spoluvlastníctva k dotknutým nehnuteľnostiam (prikázaním veci za primeranú náhradu jednému zo spoluvlastníkov) s tým, že tak žalobkyňa ako aj žalovaný žiadali, aby im tieto nehnuteľnosti boli prikázané do ich výlučného vlastníctva za náhradu, pričom je však nutné uviesť, že žalovaný vychádzal z predpokladu, že žalobkyni vyplatí náhradu len za spoluvlastnícky podiel o veľkosti 17/40 - tín.

55. Súd zvážil možnosti zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva podľa § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka, pričom vychádzajúc z toho, že zvolený spôsob vyporiadania má viesť k vyriešeniu všetkých vzťahov, ktoré sa vytvorili medzi podielovými spoluvlastníkmi v súvislosti s existenciou spoluvlastníctva, dospel k záveru, že reálna deľba rodinného domu neprichádza do úvahy. I keď žalovaný pripustil aj možnosť reálnej deľby rodinného domu, nie je sporné, že rozdelenie domu na dve samostatné stavby by si vyžadovalo vynaloženie značných finančných prostriedkov. Súd tiež zobral do úvahy, že sa jedná o starú domovú nehnuteľnosť vyžadujúcu v prvom rade vynakladanie nákladov na jej údržbu, a pokiaľ by sa mali vynakladať ešte ďalšie náklady na jej rozdelenie, mohli by tieto náklady presahovať aj hodnotu samotného rodinného domu. Už za súčasného stavu je užívanie rodinného domu značne komplikované, keďže zo znaleckého posudku č. 369/2018 vyplýva, že predmetný rodinný dom bol postavený v roku 1919, nie je využívaný na trvalé bývanie, je napojený len na elektrickú energiu, bez vodovodnej, plynovej a kanalizačnej prípojky a bez vybavenia predmetmi sanitarnej inštalácie s tým,

že je možné používať len suchý záchod vo dvore domu. Okrem toho je potrebné vziať do úvahy, že v prípade reálnej delby stavby by sa musel vypracovať geometrický plán na oddelenie nehnuteľností ako aj znalecký posudok ohľadom stavebných prác, ktoré by sa museli na oddelenie vykonať, prípadne aj znalecký posudok statika. Síce žalovaný uviedol, že by bol ochotný podieľať sa nákladoch na rozdelenie nehnuteľností, avšak žalobkyňa toto rezolútne odmietla s tým, že podľa nej je reálne rozdelenie ťažko uskutočniteľné, je tom dom pre jednu rodinu a prerábať to môže len jeden.

56. V tejto súvislosti súd tiež poukazuje na to, že skôr než súd rozhodne o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva k stavbe jej reálnym rozdelením, je povinný zaoberať sa tým, či doterajší spoluvlastníci alebo niektorý z nich je ochotný hradiť náklady na rozdelenie vecí. Ak by žiadny zo spoluvlastníkov nebol ochotný nič vynaložiť na vykonanie nevyhnutných stavebných úprav, stavba by sa z tohto hľadiska musela považovať za nedeliteľnú (pozri napr. R 45/1991).

57. Objektívne by prichádzalo do úvahy rozdelenie bezprostredne prináležiacich pozemkov, pretože pozemok je v zásade deliteľný vždy. Avšak súd ani túto alternatívu neposúdil ako vhodnú, pretože rozdelenie bezprostredne prináležiacich pozemkov môže v danom prípade vzhľadom na konfliktné a napäté vzťahy spôsobiť medzi stranami sporu produkciu ďalších rozbrojov a sporov, a to susedských.

58. Prednostným záujmom súdu bolo definitívne vyriešenie sporu a napätej situácie medzi sporovými stranami, a to aj s prihliadnutím na ich predchádzajúce sporové konanie vedené tunajším súdom ohľadom identických nehnuteľností (sp. zn. 12C/173/2016). Nariadenie predaja vecí a rozdelenie výťažku medzi strany sporu v danom prípade neprichádzalo do úvahy z toho dôvodu, že v danom prípade o dotknuté nehnuteľnosti mali záujem obe strany.

59. Vzhľadom na uvedené mal súd za to, že rozdelenie vecí nie je dobre možné a preto prichádza do úvahy prikázanie nehnuteľností jednému zo spoluvlastníkov za primeranú náhradu, čo bol aj s poukazom na vyjadrenia účastníkov konania primárny spôsob vyporiadania spoluvlastníctva, keďže obaja mali eminentný záujem na prikázaní nehnuteľností do ich vlastníctva.

60. Pri tomto spôsobe vyporiadania je potrebné prihliadať nielen na veľkosť podielov, ktorá v tomto prípade favorizuje žalobkyňu, keďže táto je väčšinovým spoluvlastníkom nehnuteľností (3/4-iny), ale aj na účelné využitie nehnuteľností a na prípadné násilné správanie podielového spoluvlastníka voči ostatným spoluvlastníkom. Pokiaľ ide o účelné využitie nehnuteľností, tak žalobkyňa uviedla, že pozemky užíva ako záhradu, o ktorú sa denne stará a dom by chcela do budúcnosti zrekonštruovať tak, aby tam mohla aj bývať, zatiaľ čo žalovaný uviedol, že do rodičovského domu chodí veľmi sporadicky, od roku 2012 sa nepodieľa na nákladoch spojených s údržbou dotknutých nehnuteľností, zdravotný stav mu nedovoľuje starať sa o tieto nehnuteľnosti a tiež vzťahy sú už tak narušené, že návšteva týchto nehnuteľností mu nerobí dobre. Súd preto dospel k záveru, že účelnejšie využitie nehnuteľností je skôr na strane žalobkyne, keďže táto chce do nehnuteľností investovať a tiež má aj finančné prostriedky na vyplatenie primeranej náhrady žalovanému za jeho spoluvlastnícke podiely. Súd tiež pri svojom rozhodovaní prihliadol aj na skutočnosť, že obe strany sporu majú aktuálne svoju bytovú otázku vyriešenú.

61. Z uvedených dôvodov dospel súd k záveru, že nehnuteľnosti je potrebné prikázať za primeranú náhradu žalobkyňi, a preto súd aj s poukazom na to, že nikto nesmie byť nútený, aby proti svojej vôli zotrval v podielovom spoluvlastníctve, zrušil podielové spoluvlastníctvo strán sporu k nehnuteľnostiam uvedeným vo II. výroku tohto rozhodnutia a zároveň ich s prihliadnutím na veľkosť spoluvlastníckych podielov ako aj na starostlivosť a údržbu o ne v posledných rokoch prikázal do výlučného vlastníctva žalobkyne (III. výrok rozsudku), ktorú zaviazal zaplatiť žalovanému primeranú náhradu za jeho spoluvlastnícke podiely v sume 13 650,00 Eur (IV. výrok rozsudku) vychádzajúc zo znaleckého posudku č. 369/2018, podľa ktorého predstavuje všeobecná hodnota nehnuteľností sumu 54 600,00 Eur a teda 1/4-ina z tejto sumy je 13 650,00 Eur, pričom obe strany sporu cenu nehnuteľností podľa tohto znaleckého posudku rešpektujú.

62. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP, v zmysle ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Aj z hľadiska posúdenia nároku na náhradu trov konania ide o dve samostatné konania, preto súd rozhodol samostatným výrokom o náhrade trov konania o žalobe a o náhrade trov konania o vzájomnej žalobe. V konaní o žalobe mala žalobkyňa

úspech v celom rozsahu vzhľadom k tomu, že súd žalobe vyhovel a zrušil podielové spoluvlastníctvo spôsobom navrhnutým žalobkyňou, preto jej vznikol aj nárok na náhradu trov konania o žalobe v celom rozsahu, t.j. 100%. Žalobkyňa mala úspech aj v konaní o vzájomnej žalobe žalovaného, keď súd túto vzájomnú žalobu v celom rozsahu ako nedôvodnú zamietol, preto jej vznikol aj nárok na náhradu trov konania o vzájomnej žalobe v celom rozsahu, t.j. 100%. V súlade s ust. § 262 ods. 1 CSP súd rozhodol len o nároku na náhradu trov konania (II. výrok rozsudku). O výške tejto náhrady bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Banská Bystrica.

Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom súde. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva. Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil. Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis. Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v písm. a) až h), ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak a) sa týkajú procesných podmienok, b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, c) má byť nimi preukázané, že v konaní

došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak subjekt zaviazaný na plnenie dobrovoľne nesplní to, čo mu vykonateľný rozsudok (exekučný titul) ukladá, možno na návrh toho, kto je oprávnený požadovať splnenie nároku z exekučného titulu, vykonať exekúciu podľa ustanovení zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) v znení neskorších zákonov.